SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

SVENSKA RIDSPORTFÖRBUNDET
Disciplinnämnden
Ärende 2024:4b
Saken: Otillåten medicinering
Anmälare: Svenska Ridsportförbundet genom Andrea Barth, verksamhetschef Sport & Tävling
Anmäld: Anders Kjellsson
Registrerad ägare i tävlingsdatabasen till hästen vid aktuell tidpunkt var Hästak AB, organisationsnummer 556433-3986.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

SVENSKA RIDSPORTFÖRBUNDET
Disciplinnämnden
Ärende nr 2024:04 b
Protokoll från möte 2025-02-19

Ledamöter: Cecilia Tholse Rogmark, ordförande, Hans-Anders Odh, Tundi Andersson, Anna Björklund, Jörgen Larsson, Hans-Anders Odh, Mikael Sedolin.

Saken
Otillåten medicinering.

Beslut
att meddelas 2025-04-02:

Disciplinnämnden dömer den anmälde, i egenskap av ansvarig person för hästen, till sex månaders avstängning och att betala 5 000 kr i böter i enlighet med Svenska Ridsportförbundets bestämmelser om otillåten medicinering (”SvRF:s BOM”) punkt 2.1 och punkt 10.2.

Avstängningen innebär, enligt BOM punkt 10.11.1, att den anmälde under avstängningsperioden inte får:

- delta i någon egenskap (exempelvis som medhjälpare, deltagare, domare, funktionär, ledare etc.) på tävling eller aktivitet som är organiserad under SvRF, FEI eller annat nationellt ridsportförbund;
- vara närvarande på en tävling eller aktivitet, förutom som åskådare, som är organiserad under SvRF, FEI eller annat nationellt ridsportförbund;
- delta i någon tävling som är organiserad av internationella eller nationella ridsportarrangörer; eller
- delta i någon ridsportaktivitet som stöds av stat eller myndighet.

Dessutom kan sportsligt finansiellt stöd eller andra sportrelaterade förmåner helt eller delvis dras in av SvRF.

Avstängningen löper fr o m 2025-04-02 t o m 2025-06-05. Tiden perioden under 2024 där den anmälde som ansvarig person varit avstängd innan Riksidrottsnämnden (RIN) återförvisat ärendet till Disciplinnämnden (DIN), 2024-06-12–2024-10-10, tre månader och 27 dagar, har räknats av.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

1. Bakgrund

Vid Breeders Trophy i Flyinge, arrangerat av Flyinge Hästsportklubb 4-7 oktober 2023, testade hästen positivt för den anti-inflammatoriska och smärtstillande substansen fenylbutazon samt den farmakologiskt verksamma metaboliten (nedbrytningsprodukten) oxyfenbutazon i urin. Ryttaren har i ärende 2024:4a ansetts skyldig till dopingförseelse i enlighet med BOM och har stängts av i sex månader samt fått böter på 5000 kr.

DIN har även 12 juni 2024, i ärende 2024:4b, med stöd av artiklarna 2.1 och 10.2 i BOM, beslutat att stänga av den anmälde och tilldela 5000 kr i böter. Den anmälde i 2024:4b är ställföreträdare för det bolag som enligt TDB står som registrerad ägare till hästen.

Den anmälde överklagade beslutet till RIN. RIN har därefter återförvisat ärendet till DIN efter att den anmälde först i samband med överklagandet till RIN invänt att hen inte är ägare till hästen. RIN motiverade återförvisningsbeslutet med att viktiga frågor bör få möjlighet att prövas i två instanser och att denna fråga inte bör avgöras av RIN som första instans.

Efter beslut från DIN 2024-06-12 samt återförvisningen från RIN har ytterligare skriftväxling förts mellan parterna.

2. Av utredningen i ärendet framgår sammanfattningsvis

2.1 Anmälaren har i huvudsak uppgivit följande:

Hästen togs slumpmässigt ut till dopningsprovtagning i samband med aktuell tävling. Analysfyndet är att betrakta som ett positivt analyssvar överstigande aktuell rapporteringsnivå (International Residue Limit, IRL) avseende den anti-inflammatoriska och smärtstillande substansen fenylbutazon och den farmakologiskt verksamma metaboliten (nedbrytningsprodukten) oxyfenbutazon i urin. Anmälaren åberopar positiv analysrapport från A- och B-prov samt utredningsunderlag och utlåtande från Svenska Ridsportförbundets förbundsveterinär Peter Kallings till stöd för sin anmälan.

Till anmälan har SvRF även bilagt en utredning inkluderande samtal med den anmälde samt bilder tagna i stallet, bland annat förvaringen av veterinära preparat och produkter. I utredningen har det i korthet framkommit att den anmälde har cirka 70 hästar på gården, vilken består av tre stallbyggnader. Den anmälde bedriver avels-, försäljnings- och tävlingsverksamhet.

Hästen som hade otillåtet preparat i kroppen står i den övre stallbyggnaden, där även mediciner för seminverksamheten förvaras. Dessa förvaras i ett rum som inte har något lås på dörren. I rummet finns det en ansenlig mängd med flera veterinära läkemedelspreparat (mediciner) samt produkter (bandage, kanyler med mera). Många av de läkemedel som hittades på plats har karens för tävling, bland annat receptbelagda smärtstillande och antiinflammatoriska preparat, där ibland

fenylbutazon. Många av preparaten var inte märkta med någon förskriven häst och en del var äldre och utgångna.

2.2 Anmälaren har därutöver anfört följande efter återförvisningen

SvRF har vidare anfört att den anmälde, alltså hästägaren, ska anses vara ansvarig person enligt BOM. Hästens ägare ska vara ansvarig person, om ägaren är närvarande vid tävlingen och/eller har fattat för bedömningen enligt BOM relevanta beslut rörande hästen.

SvRF anför att den anmälde är företagets verkliga huvudman och denne kan inte undgå ansvar genom att peka på företaget som registrerad ägare. SvRF uppger att detta är en uppenbar efterhandskonstruktion och ett sätt att försöka undgå ansvar.

Enligt TR I moment 165 ska varje häst ha en registrerad ansvarig person. Detta ska anmälas till SvRF, vilket inte aktuellt bolag har gjort, vilket resulterar i att bolagets verkliga huvudman ska anses vara ansvarig person.

Vad gäller bevisbördan uppger SvRF att de har bevisat att hästen var otillåtet medicinerad genom det positiva prov som lämnats och att den anmälde inte har bevisat annat genom påståenden om kontaminering, utan endast resonerar kring möjliga sannolikheter. SvRF anför även att ”uppsåt är inte kriterium för ansvar”.

2.3 Av förbundsveterinär Peter Kallings utlåtande framgår i huvudsak följande:

Fenylbutazon och oxyfenbutazon är båda antiinflammatoriska, smärtstillande substanser där veterinärmedicinska läkemedlet fenylbutazon har en så kallad rapporteringsnivå, det vill säga en nivå som rapporteras av laboratoriet då den innebär effektiva nivåer i urin. Oxyfenbutazon är en farmakologiskt aktiv metabolit (nedbrytningsprodukt) med likartad effekt som modersubstansen fenylbutazon (fanns tidigare som ett eget läkemedel för människa). Då metabolit påvisats innebär det att fenylbutazon passerat hästens kropp och inte beror på kontamination i efterhand av substansen.

Karenstid inför tävling, enligt SvRF:s Karenstids- och förbudslista, är 14 dygn. Då fenylbutazon överstigande rapporteringsnivån i urin är förbjudet hos häst i samband med tävling får ärendet bedömas som en positiv provanalys och därmed klassas som otillåten medicinering.

Förbundsveterinären redogör i sitt utlånade för aktuella regler för veterinärer och hästägare rörande behandling av hästar för exempelvis receptbelagda medel. Veterinären ska förskriva preparatet till viss häst (namn på preparatet) och att hästägare inte ska behandla hästar utan att ha konsulterat veterinär.

Förbundsveterinären informerar om de regler som finns gällande läkemedel och veterinär i BOM Artikel 4 Otillåten medicinering, substanser och metoder för häst, samt i 4.1.2 Allmänna regler om bruk av läkemedel, att häst får tillföras receptbelagt läkemedel endast om namngiven häst ordinerats detta av veterinär.

I 10.4 b) (Upphävande av avstängningsperioden på grund av avsaknad av fel eller försummelse) står *”Den ansvariga personen är ansvarig för sitt val av veterinär och medhjälpare och för rådgivande veterinär eller medhjälpare, vilket innebär att förekomsten en otillåten substans i en hästs kropp är förbjudet under ett evenemang”.*

2.4 Den anmälde har i huvudsak uppgivit följande:

Den anmälde har anfört att hästen aldrig har behandlats med fenylbutazon. Någon behandlingsjournal finns inte tillgänglig eftersom hästen aldrig har behandlats med något receptbelagt medel. Den anmälde är ovetandes om hur preparatet har hamnat i hästen och kan inte ge någon förklaring till det positiva analysfyndet. Den anmälde är övertygad om att hästen måste fått i sig preparatet i den box hästen var uppstallad i på tävlingsplatsen. Den anmälde har även pekat på möjligheten att en okänd gärningsman på ett okänt sätt tillfört hästen det otillåtna preparatet under tävlingen, vilket har polisanmälts av den anmälde. Den anmälde har även själv försökt att undersöka om den häst som stod i boxen innan deras häst hade blivit behandlad samt eventuella rutiner vid sanering och städning av boxen. Inget av detta har gett något resultat för att kunna visa hur hästen fått i sig preparatet.

Den anmälde uppger även att verksamheten är i behov av de läkemedel och preparat som finns i rummet i stallet då där bedrivs en omfattande seminverksamhet. Hen anlitar två veterinärer, som med jämna mellanrum besöker gården, behandlar hästar och även ordinerar eventuella mediciner. Den anmälde kan inte direkt svara på varför medicinerna inte är utställda på någon särskild häst. Rummet är olåst för att stallpersonalen enkelt ska kunna tillgå det de behöver för att ta hand om hästarna exempelvis ston efter fölning. Vad gäller de äldre utgångna medicinerna förklarar hen med att dessa glömts bort och blivit kvar.

Det är korrekt att det fanns fenylbutazon på anläggningen (papperskassar på golvet i rummet samt öppna förpackningar på golvet nere i unghäststallet) och dessa avsågs till tre hästar som i december blivit kastrerade. Fenylbutazonet var nyinköpt. Det fanns inget fenylbutazon i stallet oktober 2023 när hästen visade positivt på dopingtestet. Den anmälde uppger att det inte är så konstigt att preparatet fanns i unghäststallet och i rummet eftersom medicinerna ges till de nyopererade hästarna.

Flera vittnesmål från anställda har lämnats in av den anmälde, där samtliga vittnar om en restriktiv hållning från den anmäldes sida vad gäller medicinering av tävlingshästarna, men att mediciner används i seminverksamheten och vid eventuella operationer. Det fanns tydliga rutiner hur detta

ska ske. Vittnena berättar även om att de alla som arbetade där var insatta i olika mediciners och preparats eventuella karenstider.

2.5 Den anmälde har därutöver anfört följande efter återförvisningen

Den anmälde framför att hen inte är ägare till hästen utan att ägaren är ett aktiebolag. Den anmälde kan därför inte ådömas personligt ansvar för förseelsen. Den anmälde har även framfört att hästen har kontaminerats av boxen på tävlingsplatsen, då boxen inte varit städad och korrekt rengjord.

Den anmälde anser att SvRF inte har bevisat när hästen fått i sig preparatet och därför kan den anmälde inte heller fällas till ansvar, då den anmälde anser att det är mer sannolikt att hästen kontaminerats och att det inte funnits något uppsåt att medicinera hästen. Den anmälde ska därmed inte kunna bestraffas, då detta är emot gällnade allmänna rättsprinciper.

3. Vad Disciplinnämnden ska pröva

DIN ska bland annat pröva;

- Om hästen har haft den otillåtna substansen fenylbutazon samt den farmakologiskt verksamma metaboliten (nedbrytningsprodukten) oxyfenbutazon överstigande det tillåtna restvärdet i urinen;
- Om det föreligger avsaknad av fel eller försummelse för medicineringsförseelsen hos den anmälde;
- Om det eventuella felet eller försummelsen inte varit betydande;
- Om den anmälde ska anses vara ansvarig person (eller annan straffbar person);
- Om den anmälde brutit mot BOM; samt
- Efter återförvisningen från RIN ska DIN även pröva om den anmälde kan anses vara bestraffningsbar enligt reglerna, då hästen ägs av ett aktiebolag.

4. Tillämpliga regler

4.1 Ansvarig person

För varje häst som deltar i tävling ska det finnas en ansvarig person. Ansvarig person är alltid, enligt bilaga 1 (Definitioner) till BOM, den som rider hästen under tävlingen. Ryttaren är ansvarig för att hästen fysiskt är i sådant skick att det inte bryts mot bestämmelserna om otillåten medicinering.

När en otillåten substans och/eller dess metaboliter eller markörer påvisas i en hästs prov enligt BOM punkt 2.1 måste den ansvariga personen och/eller dennes medhjälpare bland annat bevisa hur den otillåtna substansen kommit in i hästens kropp för att påföljder inte ska utdömas enligt punkt 10.4. Bevisbördan går i ett sådant fall över från anmälaren till den anmälde.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Ansvarig person kan även vara hästägare eller ombud för denne, om personen är närvarande vid tävlingen och/eller har fattat för bedömningen enligt bestämmelserna relevanta beslut rörande hästen (se BOM definitioner Ansvarig person s 69, bilaga 1).

Representant för hästägaren ska även anmälas till SvRF (sker via det tävlingsadministrativa systemet TDB) då hästägaren har ansvar för hästen, se TR I moment 165-166. Momenten rör bland annat otillåten medicinering och ansvar, se specifikt TR I moment 166.5.

”Moment 165
Hästägare I rättslig mening och när det gäller ansvarsfrågor menas med hästägare den (de) som är registrerad(e) som ägare på hästlicens. Med undantag av Olympiska Spel får ryttaren delta med hästar som tillhör ägare av annan nationalitet än ryttaren. Om hästägarna är fler än två, fysiska eller juridiska personer (till exempel konsortium), ska en gemensam benämning på ägarna anges. En officiell företrädare utses och ska anmälas till Svenska Ridsportförbundet. Företrädaren ska vara en myndig fysisk person. Är endast en fysisk person angiven som ägare betraktas denne som företrädare gentemot Svenska Ridsportförbundet och har därmed alla hästägarens rättigheter och skyldigheter. ”

”Moment 166:
Hästägarens ansvar Ägaren (företrädaren) har skyldighet att:

1. Lämna riktiga och fullständiga uppgifter till Svenska Ridsportförbundet vid registrering av hästen.

2. Rapportera utomlands nådda tävlingsresultat som kan påverka hästens kvalificering/uppklassning till Svenska Ridsportförbundet.

3. Rapportera till Svenska Ridsportförbundet om ny ägare eller ny gemensam benämning på ägarna och se till att fastställd avgift betalas in till Svenska Ridsportförbundet. Byte av företrädare betraktas som byte av ägare och medför att avgiften måste betalas.

4. Anmäla till Svenska Ridsportförbundet när hästen är avliden.

5. Underrätta ryttaren om sådana omständigheter (till exempel långtidsverkande medicinering, utbildningsståndpunkt, konditionsstatus, kvalifikation, smittorisk) som kan påverka ryttarens bedömning om hästen är i tävlingsmässigt skick. Denna informationsplikt gäller även vid tillfälligt ryttarbyte.

6. Följa TR, Code of Conduct/Uppförandekod och andra anvisningar och beslut från Svenska Ridsportförbundet.”

Det bör poängteras kan finnas en eller flera ansvariga personer kopplade till en häst och samtliga kan dömas för brott mot BOM för samma händelse. Man kan även innefattas av fler än en definition.

Även en medhjälpare kan ådömas ansvar (för samma förseelse) enligt exempelvis artikel 2 i BOM. Medhjälpare kan vara en person som biträder ryttaren eller hästägaren dvs en hästskötare,

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

tränare, veterinär eller annan person som är behjälplig se nedan punkt 4.4 s 9 definitionen av medhjälpare.

Att medhjälpare kan ådömas till ansvar framgår även av den vid tidpunkten för händelsen gällande General Regulations (GR) hos Internationella Ridsportförbundet FEI, Article 118.3, utdrag:
"The Person responsible (PR) shall be the Athlete who rides, vaults or drives the Horse during an Event but the Owner and other Support Personnel including but not limited to grooms and veterinarians may be regarded as additional Persons Responsible, if they are present at the Event or have made a relevant decision about the Horse".
Den internationella idrottens högsta domstol CAS hänvisar i fallet Nayhan mot FEI (CAS 2014/A/3591 juni 2015) till denna regel på sidan 7 i sitt beslut (punkt 30 andra stycket).

Enligt BOM:s defintioner är en person, fysisk eller juridisk person, och kan således även vara en juridisk person.

4.2 Påföljd med böter i kombination med avstängning

I BOM finns en uttrycklig möjlighet att kombinera böter med en längre avstängning än en månad, se punkt 10.2, samt att den minsta avstängningstiden är sex månader utan påföljdsrabatt. Påföljdsrabatt kan endast ges när den anmälde kan visa avsaknad av fel eller försummelse.

”10.2 SvRF:s BOM
Avstängning och böter för förekomst, bruk eller försök till bruk eller innehav av otillåtna substanser och metoder Avstängningsperioden för en förseelse mot Art. 2.1, Art. 2.2 eller Art. 2.5 ska vara sex (6) månader för ansvarig person, dennes Medhjälpare och/eller den anmälde, om inte nedsättning eller upphävande enligt Art 10.4, Art. 10.5 eller Art. 10.6 tillämpas. Ingen avstängningsperiod tillämpas på hästar, vars kropp har innehållit en otillåten tubstans vid en medicineringsförseelse.

Böter upp till 100 000 kr ska utgå om inte annat anges, samt med förfarandet förenade kostnader.

<u>Både avstängning och böter är tillämpligt i kombinationspåföljd. Det utgör inte dubbelbestraffning.</u>

Avstängning och böter för förekomst, bruk eller försök till bruk eller innehav av otillåtna substanser och metoder.”

Dessa är bestämmelser mot otillåten medicinering samt dopingförseelser. De är av yttersta vikt för hästvälfärden och tävling på lika villkor. Ingen häst ska behöva starta med otillåtna preparat i kroppen (alternativt otillåtna metoder), då dessa kan dölja smärta och obehag. Det kan dessutom ha betydande konsekvenser för hästens hälsa.

Dessa regler är att likställa med Idrottens Antidopingreglemente för människor, infört av den globala antidopingorganisationen Wada och gällande i svensk idrott.

Wada-reglerna skiljer sig från Riksidrottsförbundet RF:s stadgar, exempelvis vad gäller brott, preskription, bestraffning och bevisning. Dessa bestämmelser ska ha olika regler då det rör sig om mycket allvarliga förseelser som varken kan eller bör hanteras som brott mot övriga tävlingsregler, alternativt RF:s stadgar.

Att böter används i kombination med avstängning är nödvändigt, då det inte är en utövare som begått förseelsen utan en annan ansvarig person. En avstängning kan inte på något sätt ha samma straffvärde som om det handlar om en utövare.

DIN är bunden av reglerna från Internationella ridsportförbundet FEI och måste enligt BOM döma till sex månaders avstängning, om det inte visas någon avsaknad av fel eller försummelse. Upplysningsvis kan man inte stänga av en häst eller en tränare/ägares hästar från tävling. Detta kan endast ske vid grövre dopingbrott och då preparatet ska hinna lämna hästens kropp innan den tävlar igen.

4.3 Beviskrav och bevisbörda

Vid avsaknad av fel eller försummelse kan den ansvariga personen och/eller dennes medhjälpare i vissa fall undgå påföljd. Beviskraven gällande brott mot BOM är tydliga, se exempelvis följande utdrag ur reglerna:

Punkt 3.1:
”SvRF har bevisbördan för att en medicineringsförseelse har förekommit. Medicineringsförseelsen ska vara styrkt och beviskravet ska vara högre än en sannolikhetsövervikt, men lägre än ställt utom rimligt tvivel. När enligt dessa bestämmelser ansvarig person eller annan person eller medhjälpare, som anmälts för medicineringsförseelse, har bevisbördan för att motbevisa en presumtion eller att visa särskilda fakta eller omständigheter, ska beviskravet vara sannolikhetsövervikt, förutom när andra beviskrav är särskilt angivna.”

Punkt 10.4:
”Om den ansvariga personen och/eller dennes medhjälpare i ett enskilt fall bevisar avsaknad av fel eller försummelse för medicineringsförseelsen, ska den normala avstängningsperioden och andra påföljder upphävas...”

Bilaga 1 definitioner:
”Avsaknad av fel eller försummelse. Om den ansvariga personen/annan person kan styrka att han eller hon inte visste eller misstänkte, och inte ens genom iakttagande av yttersta försiktighet rimligen hade kunnat veta eller misstänka att han eller hon använt

förbjuden substans eller förbjuden metod på hästen eller att hästens kropp på annat sätt innehöll förbjuden substans, eller på annat sätt överträtt en antidopingregel. Med undantag för minderårig måste, såvitt avser överträdelse av artikel 2.1, ansvarig person också visa hur den förbjudna substansen kommit in i hästens kropp."
(Definitionen på Avsaknad av fel eller försummelse s 70 i BOM).

4.4. Definitioner att ta ställning till

Ansvarig person/medhjälpare/hästägare

För att kunna ådömas straff ska man anses exempelvis vara ansvarig person och/eller dennes medhjälpare enligt artikel 2 i BOM. Vilka dessa personer kan vara uppges i BOM:s definitioner, s 70 ff, enligt följande utdrag:

"Ansvarig person. *För varje häst som deltar i tävling ska det finnas en ansvarig person. Den ansvariga personen är ansvarig för att hästen fysiskt är i sådant skick att dessa bestämmelser inte överskrids.*

Den ansvariga personen är strikt ansvarig för hästen, vilket innebär juridiskt ansvarig för hästen. Ansvarig person är den som rider/kör hästen under tävlingen eller i fråga om voltige, linföraren. Hästens ägare kan även vara ansvarig person, om ägaren är närvarande vid tävlingen och/eller har fattat för bedömningen enligt dessa bestämmelser relevanta beslut rörande hästen.

Om den som rider hästen under tävling är minderårig, under 18 år, ska i stället för denne en särskild ansvarig person finnas utsedd, exempelvis en förälder, den anmälde, lagledare eller annan ansvarig 18 år eller äldre. Om någon ansvarig person inte har utsetts får en förälder, den anmälde, eller lagledare anses vara ansvarig person för hästen.

Den ansvariga personen är ansvarig för varje åtgärd med hästen före och under tävling, inklusive, men inte begränsat till, transport till tävling och uppstallning i anslutning till tävling.

Om den ansvariga personen av någon anledning inte kan fortsätta att fullgöra sina skyldigheter ska det omgående anmälas till överdomaren.

Hästägare*. Person, företag eller organisation som står registrerade som ägare av hästen.*

Medhjälpare. *Ansvarig persons medhjälpare är en person som har eller kan ha inflytande på hästens skötsel, träning och tävling. Exempel på ansvarig medhjälpare kan vara, men inte begränsat till, veterinär, tränare, förälder, ledare eller hästskötare, som arbetar med, behandlar eller biträder en ansvarig person som deltar i eller förbereder sig*

för tävling."

5. Disciplinnämndens bedömning

5.1 Bedömning avseende otillåten medicinering och ansvarig person

Vad gäller själva dopingtestet, provtagningen och provresultatet har i sak ingen ny bevisning presenterats. DIN:s bedömning i dessa frågor är därför densamma som vid den tidigare prövningen av ärendet.

Hästen har testats positivt för substansen fenylbutazon och den farmakologiskt verksamma metaboliten (nedbrytningsprodukten) oxyfenbutazon i både A-prov och B-prov. Enligt SvRF:s Karenstids- och förbudslista, gällande från och med 1 mars 2023, ingår fenylbutazon under inflammationshämmande och smärtlindrande preparat för vilket en rapporteringsnivå (ett restvärde) tillämpas.

Då aktuellt prov visade att den påträffade substansen fenylbutazon låg över tillåten rapporteringsnivå/restvärde i urin, vilket är förbjudet hos häst i samband med tävling, finner DIN att förekomsten av preparatet i provet i sig ska klassas som otillåten medicinering.

SvRF har genom ett positivt prov visat att en överträdelse skett. Det har inte framkommit några nya fakta eller bevis vad avser själva förseelsen. Den anmälde har inte kunnat visa hur hästen har fått i sig substansen som förekommer i dopingprovet.

BOM är i detta fall tydligt: om den anmälde anses vara ansvarig person, alternativt medhjälpare, ska denne dömas till ansvar i enlighet med de påföljder som finns angivna i BOM punkt 3.1. Påföljdslättnad kan endast ges om den anmälde kan visa hur hästen fått i sig preparatet.

Man har som ansvarig person ett strikt ansvar. Vid ett positivt doping-/medicineringsprov går bevisbördan över och åläggs den anmälde. Det innebär att den anmälde har att bevisa varför hen inte är skyldig, inte tvärtom. Någon ytterligare bevisning alternativt uppsåt, oaktsamhet eller liknande, krävs inte från anmälarens sida.

Av utredningen framgår tydligt är det är den anmälde som ansvarar för, samt hanterar medicin och medicinering av de hästar – inklusive aktuell häst – som står uppstallade på den anmäldes gård/anläggning. Den anmälde har stor insyn och påverkan i hästens dagliga skötsel, träning och övriga frågor som avser hästen. Den anmälde var med på tävlingen där dopingprovet togs och hade full insyn och påverkan på samtliga åtgärder gällande hästen.

Det framgår även att den anmälde, via uppgifter från Bolagsverket, var ensam styrelseledamot i aktiebolaget, vilket stod som ägare till hästen. Bolaget saknade VD och det är därför uppenbart att det är den anmälde som tog samtliga beslut gällande hästen. Sammantaget måste denne anses

som ansvarig för bolaget gentemot hästen och i egenskap av hästägare därmed är ansvarig person.

En annorlunda bedömning hade kunnat vara om bolaget varit ägare och lämnat ansvaret till en tränare eller liknande som var ansvarig över hästens dagliga skötsel och medicinering. Så är inte fallet. Hästen ingår i den anmäldes verksamhet som bedrivs från dennes gård med den anmälde som chef och ansvarig. Den anmälde, i egenskap av fysisk person samt ensam företrädare för bolaget som är ägare till hästen, har fattat och fattar relevanta beslut för hästen.

Det finns ingen begräsning vad gäller antalet personer eller organisationer som kan anses vara ansvariga personer i ärenden gällande doping eller otillåten medicinering. I detta fall är det dock tydligt att den anmälde är ansvarig person både enligt BOM och TR I moment 165-166, eftersom hen är ensam styrelseledamot samt uppenbart ansvarig för både hästverksamheten och aktuell häst. Det framkommer tydligt både av utredningen och den anmäldes egen utsago.

Det är inte möjligt att undgå ansvar enligt bestämmelserna genom att registrera ett företag som hästägare, även om bestämmelserna inte uttryckligen utesluter att även ett bolag skulle kunna straffas enligt BOM.

Även FEI, Internationella Ridsportförbundet, gör samma tolkning. Det bör även observeras att BOM och antidopingreglementet är en översättning från FEI:s regler om doping och otillåten medicinering. SvRF är i dessa frågor underställt FEI och dess regler för ”Equine Controlled Medication”. SvRF måste följa deras regler om doping och otillåten medicinering av hästar.

Den anmälde kan även i vart fall anses vara medhjälpare till ansvarig person enligt definitionen ovan, då hen ansvarade för aktuell häst, som står uppstallad på den anmäldes gård/anläggning, och har stor insyn i och påverkan på hästens dagliga skötsel, träning och övriga frågor som avser hästen. Även det faktum att den anmälde var med på den aktuella tävlingen och hade full insyn samt påverkan på samtliga åtgärder gällande hästen, visar att hen når upp till kriterierna för att klassificeras som medhjälpare.

Även medhjälpare kan vara ansvariga personer och kan då ställas till ansvar enligt BOM. Om så är fallet måste de bevisa sin oskuld vid ett positivt dopingprov, se exempelvis punkterna 3.1 och 10.4 ovan.

Att medhjälpare kan ådömas till ansvar framgår av den vid tidpunkten för händelsen gällande General Regulations (GR) hos Internationella Ridsportförbundet FEI Article 118.3, utdrag:
"The Person responsible (PR) shall be the Athlete who rides, vaults or drives the Horse during an Event but the Owner and other Support Personnel including but not limited to grooms and veterinarians may be regarded as additional Persons Responsible, if they are present at the Event or have made a relevant decision about the Horse".

Den internationella idrottens högsta domstol CAS hänvisar i fallet Nayhan mot FEI (CAS 2014/A/3591 juni 2015) till denna regel på sidan 7 i sitt beslut (punkt 30 andra stycket).

Det faktum att den anmälde varit oaktsam i sin hantering av veterinära preparat, genom att inte förvara dessa i ett låst utrymme, är i sig inte att anse som brott mot reglerna om doping/otillåten medicinering. Enbart det faktum att personen innehar mediciner som inte är namngivna någon häst alternativt har läkemedel som utgått eller behållits efter behandlingen är avslutad, utgör inte heller ett brott mot dopingreglerna/otillåten medicinering. Inga av SvRF:s regler berör hanteringen av läkemedel till häst för hästägare. Dock finns rekommendationer på SvRF:s hemsida om detta. DIN anser det anmärkningsvärt att man inte som stallägare samt ansvarig person över verksamheten har bättre rutiner och en säkrare hantering för att undvika eventuell kontaminering eller felmedicinering av tävlingshästar, vilket skulle kunna resultera i brott mot doping-/otillåten medicineringsbestämmelserna.

5.2 Placering av häst i gästbox/tillfällig uppstallning

Det är korrekt att tävlingsarrangören ska ombesörja städning och rengöring av de boxar som finns till förfogande vid uppstallning på tävlingsplatsen.

Vid uppstallning i samband med tävling eller träning sker detta dock alltid på egen risk. Om man anser att boxen inte är korrekt städad ska man upplysa tävlingsarrangören om detta och be dem rengöra eller bli anvisad annan box. Som ansvarig person har man alltid möjligheten att inte använda boxen eller själv städa ur och rengöra sin tilldelade box för att säkerhetsställa att boxen är korrekt rengjord.

Det finns inget faktaunderlag i den anmäldes utlåtande som visar att aktuell box inte var korrekt rengjord eller att någon medicinering eller annat förekommit i boxen av någon annan. Det går inte att i efterhand vid ett positivt prov peka på möjligheten till kontaminering.

6. Slutsatser och beslut

Den anmälde har inte kunnat förklara eller bevisa hur hästen har fått i sig substansen. Den anmälde har därmed inte heller visat att avsaknad av fel eller försummelse för medicinerings-förseelsen förelegat eller att felet eller försummelsen inte skulle ha varit betydande.

DIN bedömer att den anmälde i egenskap av ensam styrelseledamot, ansvarig för verksamheten och som medföljare som fattat relevanta beslut angående hästen på den aktuella tävlingen utgör ansvarig person. Den anmälde kan i vart fall klassificeras som medhjälpare.

DIN finner sammantaget att den anmälde ska anses vara ansvarig person eller medhjälpare och ska dömas för otillåten medicinering till avstängning i sex månader och böter på 5 000 kr.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Avstängningen innebär, enligt BOM punkt 10.11.1 att den anmälde under avstängningsperioden inte får delta i någon egenskap (exempelvis som medhjälpare, deltagare, domare, funktionär, ledare etc.) på tävling eller aktivitet som är organiserad under SvRF, FEI eller annat nationellt ridsportförbund;
eller vara närvarande på en tävling eller aktivitet, förutom som åskådare, som är organiserad under SvRF, FEI eller annat nationellt ridsportförbund;
eller delta i någon tävling som är organiserad av internationella eller nationella ridsportarrangörer;
eller i någon ridsportaktivitet som stöds av stat eller myndighet.
Dessutom kan sportsligt finansiellt stöd eller andra sportrelaterade förmåner helt eller delvis dras in av SvRF.

Disciplinnämnden har varit enig i sin bedömning.

Överklagande
Disciplinnämndens beslut får senast 2025-04-22 överklagas hos Riksidrottsnämnden RIN.
Adress: riksidrottsforbundet@rf.se
Postadress: Riksidrottsförbundet, Idrottens Hus, Box 11016, 100 61 Stockholm.
Ange ärendets nummer som referens.

Cecilia Tholse Rogmark
Ordförande och referent